

הלכות הדרף היומי

מסכת נויר

תוכן

- א. חלוט מטמא ... וימי הסגרו מטמא משכב ומושב
- 1.....
  - ב. שכן חלוטו טעון תגלחת ומביא קרבן ... בימי הסגרו שאין טעון תגלחת ואינו מביא קרבן
2.....
  - ג. ימי ספרו וימי גמרו אין עולין לו מן המניין אבל ימי הזב והזבה והסגרו של מצורע הרי
אלו עולין לו .....
2.....
  - ד. כל טומאה מן המת שנויר מגלח עליה חייבין עליה על ביאת מקדש וכל טומאה מן
המת שאין הנויר מגלח עליה אין חייבין עליה על ביאת מקדש.....
3.....
  - ה. בזורע שבת וחרדל בשנים ושלשה מקומות שנותן פאה מכל אחד ואחד
4.....
  - 5.....
- הדרן עלך נהן גדול.....

דף נו:

א. חלוט מטמא ... וימי הסגרו מטמא משכב ומושב

המצורע¹ אב מאבות הטומאות מטמא אדם וכלים במגעו, וכלי חרס באוירו ומטמא אדם במשא ומטמא משכב ומושב אפילו תחת אבן, כזב וכזבה, שנאמר (ויקרא פרק יג פסוק ו) וְכַבֵּם בְּגִדְיָו וְטָהַר מִפִּי הַשְּׁמוּעָה לְמַדּוֹ שֶׁטָהַר מִלְטַמֵּא מִשְׁכָּב וּמוֹשָׁב, ואחד המוסגר ואחד המוחלט בכל אלו. וי"א² שאין המצורע מטמא משכב ומושב כזב להופכו אב הטומאה, לטמא אדם וכלים, ואינו אלא ראשון לטומאה שאינו מטמא אלא אוכלין ומשקין.

¹ רמב"ם הלכות טומאת צרעת פרק י הלכה יא

² דע דרש"י והתוספות כתבו בפרק אלו דברים (דף ס"ז) שהמצורע אינו מטמא משכב ומושב אלא לטמא אוכלין דוקא כדין ולד, ואינו עושה המשכב אב כזב וכן הוא סברת הר"ש בפ"ק דכלים משנה ג' וכ"כ הראב"ד לקמן פי"ג דין י"ג ועיין בקרבן אהרן פרשת מצורע פ"א דין ד' ופ"ב דין ו' ועיין בסמ"ג עשין סי' רל"ה ורמ"ג ועיין בתוספות פ' בנות כותים (דף ל"ה) ד"ה לאהרים ועיין בפ"ק דיומא (דף ו') ובתוספות שם ד"ה שמטמא ועיין בספ"ה דנויר (דף נ"ז): בית ישחק הלכות טומאת צרעת פרק י הלכה יא. ודעת הראב"ד בפ"י לת"כ כרש"י ור"ת ע"ש. ערוך השולחן העתיד הלכות נגעים סימן צה סעיף יא

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת נוזר

ב. שכן חלוטו טעון תגלחת ומביא קרבן ... בימי הסגרו

שאינ טעון תגלחת ואינו מביא קרבן

אחד מצורע³ מוסגר ואחד מצורע מוחלט לענין טומאה, ואין בין מצורע מוסגר למצורע מוחלט⁴ לענין טומאה אלא פריעה ופרימה ותגלחת וצפורים⁵ וקרבנות אשם ולוג שמן שהטהור מתוך הסגר פטור מן התגלחת ומן הצפורים וקרבנות אשם ולוג שמן והטהור מתוך החלט חייב בהן, אבל טומאת שניהן שוה בכל דבר.

ג. ימי ספרו וימי גמרו אין עולין לו מן המניין אבל ימי הזב

והזבה והסגרו של מצורע הרי אלו עולין לו

נוזר שנצטרע⁶ והחלט כל ימי חלוטו ושבעת ימי ספרו שסופר אחר שיטהר לצרעתו⁷ בין תגלחת ראשונה לשניה אין עולין לו מימי נזירותו⁸.

אבל ימי הסגר עולין לו, וכן אם זב בשרו בין איש בין אשה כל ימי זיבתו עולין להן אף על פי שהן טמאין ודבר זה הלכה למשה מסיני הוא⁹.

³ רמב"ם שם הלכה י

⁴ ובהפך כולו לבן מתוך הסגר פליגי אמוראי בירושלמי פ"ק דמגילה (ה"ח) אם טעון ציפורים עיין שם. אור שמח שם

⁵ כסף משנה הלכות טומאת צרעת פרק י הלכה י

שנה פ"ק דמגילה (דף ח' ע"ב) ופ"ק דכלים ויליף לה בגמרא מקרא ודקדק רבינו לכתוב לענין טומאה משום דלענין קרבנות אשם ולוג שמן יש ביניהם שאי מביאים אלא המוחלט

⁶ רמב"ם הלכות נזירות פרק ז הלכה ט

⁷ ופירש רבינו שאם לשון התורה במצורע כשנרפא מצרעתו שיגלה וישהה שבעה ימים אחר התגלחת והטהרה והוא מה שאמר וישב מחוץ למחנה שבעת ימים ואח"כ יביא קרבנותיו ואלו השבעה ימים נקראים ימי ספרו וימי הצרעת שהיה בהם מוחלט שהם ימי החלטו נקראים ימי גמרו ר"ל תשלום טומאתו. כסף משנה שם.

⁸ ומעמא משום דימי ספרו וימי גמרו בעו תגלחת, א"א שיעלו אלו הימים לימי נזירותו אבל זב וזבה והסגר מצורע לא בעו תגלחת ולפיכך עולין לו. רדב"ז שם. ערוך השולחן העתיד הלכות נזירות סימן כא סעיף כו

⁹ ומקורו של רבינו הוא במשנה שם דאמר באמת אמרו ובגמ' אמרו בכמה דוכתי כל באמת הלכה הוא, וכן בירושלמי ע"ז המשנה אומר דהל"מ הוא זה באמת אמרו, וכן כתב רבינו בפירוש המשנה הכא. אמנם הרע"ב ז"ל לא כתב כן מפני שלשיטתו הולך שכתב רפ"ב דתרומות דכל היכא דתנן באמת אמרו כאילו היא הל"מ אבל לאו דוקא הל"מ שהרי בפ"ק דשבת שנינו באמת אמרו החזן רואה היכן התינוקות קוראים ומדרבנן היא ע"כ כתר המלך ומעשה רקח שם.

הלכות הדרף היומי

מסכת נויר

ד. כל טומאה מן המת שנוזר מגלח עליה חייבין עליה על ביאת מקדש וכל טומאה מן המת שאין הנוזר מגלח עליה אין חייבין עליה על ביאת מקדש

אי זהו הטמא מת¹⁰ שהייב כרת על המקדש¹¹ כל שנטמא בטומאה מן המת שהנוזר¹² מגלח עליה¹³, או שיגע באדם או בכלים שנטמאו באותן הטומאות שהנוזר מגלח עליהם¹⁴ שהרי הוא שני לראשון שנגע במת¹⁵, או שנטמא בשאר אבות הטומאות של תורה שיתפרשו במקומן. אבל אם נטמא בטומאות שאין הנוזר מגלח עליהם אינו אסור מן התורה¹⁶ ומ"מ מדרבנן

¹⁰ וזה פשוט, כמו דאדם אינו חייב על ביאת מקדש בנגע בטומאת מת שאין הנוזר מגלח עליה, מכל שכן כלים דקילי שאין חייבים עליהם אלא מלקות, בודאי אם נגעו בטומאה שאין הנוזר מגלח עליה פטור עליהם (מנחת חינוך שם אות ט)

¹¹ רמב"ם הלכות ביאת המקדש פרק ג הלכה יג

¹² עיין רמב"ם פ"ז מניירות ה"ו וה"ז ובכס"מ שם "נטמא באחת משנים עשר דברים הללו: בגוש ארץ העכו"ם או בשדה שנהרש קבר בתוכה שהן מטמאין במגע ובמשא, או שהאהיל עליו ועל השרינים היוצאים מן האילנות או הפרעות היוצאות מן הגדר או מטה או גמל וכיוצא בו, או כלים שנגעו במת, או שנטמא באהל, או האהיל על רובע עצמות שאין בהן לא רוב בנין ולא רוב מנין, או שנטמא ברביעית דם מן המת שהיא מטמא במגע ובמשא ובאהל, או שנטמא בגולל או בדופק שהן מטמאין במגע ובאהל, או שנטמא באבר מן החי או באבר מן המת שאין עליהן בשר כראוי אע"פ שבכל אלו הוא טמא טומאת שבעה וזוהי בשלישי ובשביעי, אינו מגלח תגלחת טומאה ולא מביא קרבנות ולא סותר את הקודמין,

¹³ ואע"פ שהוא אב הטומאה מן התורה ונוזר המטמא לאותם טומאות חייב מלקות, ולענין טומאה וקדשים הוא אב הטומאה מן התורה. ונוזר שנטמא לאלו הטומאות לוקה, רק שהוא גזירת הכתוב דאינו מגלח לענין טומאה אינו לוקה (מנ"ח שם אות ז)

¹⁴ דהא דתנן כל טומאה מן המת שאין הנוזר מגלח עליה אין חייבין עליה על ביאת המקדש לא לענין כלים הנוגעים במת איתניא אלא לענין טומאות הפורשות מן המת כגון רביעית דם ורובע עצמות אבל כלים הנוגעים במת אף על פי שאין הנוזר מגלח עליהם חייבין עליהם על ביאת מקדש מדברי הירוש' בנוזר פ' כה"ג ועיין כסף משנה שם האריך לבאר שיטות הרמב"ם והראב"ד ועיין אבה"א שם.

¹⁵ וז"ל הרמב"ם טומאת מת פ"ה ה"ה "לחייב כרת על ביאת מקדש או על אכילת קדשים אינו חייב אלא השנים בלבד הראשון שנגע במת והשני שנגע בו כדין תורה שנאמר וכל אשר יגע בו הטמא יטמא, אבל הנוגע בכלים שנגעו באדם או הנוגע באדם שנגע בכלים שנגעו במת פטור כמו שביארנו בהלכות ביאת מקדש שהדברים האלו אע"פ שהן דברי קבלה אינן דין תורה, שהרי לא נתפרשו בתורה אלא זה שנטמא במת שהוא אב והשני הנוגע בו שהוא ראשון בין אדם בין כלים. ובראב"ד השיג עליו שם "ראיתי זה האיש כל מה שיקשה עליו בדברי רבותינו יאמר מדבריהם הוא זה ואינו דין תורה והם אמרו ואינו כן שהרי כל הד' שטמאים במת כולן מן המקראות בספרי אלא שזו הלכה תקועה בידם ומקובלת בפיהם שאין חייבין על ביאת מקדש בטומאת מת אלא בטומאה שהנוזר מגלח עליהם ובנוזר לא מצאנו שמגלח על מגע טומאת מת ואפי' על חרב הילכך אפילו אדם באדם שהוא מפורש בתורה אינו חייב קרבן על ביאת מקדש וזהו העיקר.

¹⁶ ועיין משנה למלך שם הקשה על הר"מ ממה שכתב פ"ג שטומאת מת ה"ג שטומאה שאין הנוזר מגלח אינו דין תורה שהרי אינו חייב על ביאת מקדש, עיי"ש ובנוזר פ"ז ה"ז כתב שטמא דבר תורה. דכוונת הר"מ כמו שכתב פ"ה שם ה"ג ב"כ ב"ז הלשון, "שהדברים האלו אע"פ שהן דברי קבלה אינן דין תורה, שהרי לא נתפרשו בתורה אלא זה שנטמא במת שהוא אב והשני הנוגע בו שהוא ראשון בין אדם בין כלים" והראב"ד

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת נויר

אסור. וי"א¹⁷ שאין הנזיר מגלח¹⁸ על מגע כלים שנגעו במת, ואפילו של חרב, וכן אינו חייב על מגען על ביאת מקדש¹⁹.

והנוגע בכלים²⁰ שנגעו באדם שנגע במת או שנגע באדם שנגע בכלים הנוגעים במת אע"פ שהוא טמא ראשון לענין תרומה ולטמא בשר קדשים הרי זה פטור על ביאת המקדש, שדברים אלו הלכה מפי הקבלה ואע"פ שהוא פטור מכין אותו מכת מרדות.

ה. בזרע שבת וחרדל בשנים ושלשה מקומות שנותן פאה מכל אחד ואחד

שרה שכולה²¹ זרועה מין אחד וכיון שהתחילו בה מקומות ליבש שקצת מקומות הקדימו להגמר לפני השאר, כגון ששם הי' מזובל ביותר ולכן הקדים

השיג עליו דכל זה דין תורה דנדרש מהמקראות, והכסף משנה כתב דכונת הר"מ כפי שיטתו בכל מקום דאע"פ שהוא מן התורה, דבר שאינו מפורש קורא דברי סופרים (מנחת חינוך שם אות ז וצ"ע קצת מהס"מ ביאת מקדש פ"ג הט"ו אמנם עיין בערוה"ש העתיד שם סעי' י דכתב שהרמב"ם חזר בו ממש"כ בהל' נזירות וס"ל שאינם דבר תורה אלא קרא אסמכתא בעלמא אמנם כל הראשונים חולקים עליו ואעפ"כ אינו חייב על טומאה שאין הנזיר מגלח עליה והוא הל"מ)

¹⁷ השנות הראב"ד שם ובהל' טומאת המת פ"ה ה"ה

¹⁸ ועיין בתוס' נזיר נד ע"ב ד"ה ת"ש דכתבו בשם ר"ת דנוגע בכלי מתכות שנגעו במת נזיר מגלח עליהם שחרב הרי היא כחלל וכדעת הרמב"ם כאן והסוניא התם דנזיר אינו מגלח על כלים שנגעו במת איירי בשאר כלים שאינם כלי מתכות ועי"ש דדעת רבינו חיים כהן כדעת הראב"ד אמנם בכס"מ שם ובפ"ה ה"ה מטומאת המת כתב רבינו מפרש דהא דתנן כל טומאה מן המת שאין הנזיר מגלח עליה אין חייבין עליה על ביאת המקדש לא לענין כלים הנוגעים במת איתניא אלא לענין טומאות הפורשות מן המת כגון רביעית דם ורובע עצמות אבל כלים הנוגעים במת אע"פ שאין הנזיר מגלח עליהם חייבין עליהם על ביאת המקדש והביא ראיות שם לדבריו ועיין בערוה"ש העתיד שם סעי' יג שכתב שלא רצה הכס"מ לפרש בדברי הרמב"ם דס"ל כדעת ר"ת דא"כ הול"ל "או שיגע באדם או בכלים שנגעו במת" ומדכתב "או שיגע באדם או בכלים שנטמאו באותן הטומאות שהנזיר מגלח עליהם" משמשע דאיירי שנגעו בדברים שפרשו מן המת

¹⁹ ולכאורה דבריו תמוהים דכיון דס"ל דאדם הנוגע בכלים שנגעו במת פטור הואיל שאין הנזיר מגלח עליו א"כ למה השיג על הנוגע בכלים הרי כ"ש דהנוגע באדם שנגע במת שאין הנזיר מגלח. ואולי הראב"ד לשיטתו פ"ז מהל' נזירות ה"ח דמפרש ג' טמאין במת הכל בטומאה בחיבורין דחיבורי אדם בכלים וחרב מדברי סופרים וחיבורי אדם באדם דבר תורה. מיהו זה אינו דבהדיא כתב הראב"ד פ"ה מהל' טומאת מת ה"ה דאפי' אדם באדם אינו מגלח. ועל כרחק באמת משיג על הנוגע בכלים או באדם וס"ל דהא דתנן פ"א דפרה דכל הטעון ביאת מים חייב אביאת מקדש היינו דווקא טמא שרץ ונבלה דמפורש בפרשת ויקרא דחייב קרבן אבל בטמא מת אינו חייב אלא א"כ הנוגע במת, וזה דוחק שיהיה טמא מת קיל מטמא שרץ ונבלה. וגם לא ידעתי איך מפרש הראב"ד הירושלמי שני שנגע בראשון ע"י מה שכתבתי פ"ה מהל' טומאת מת בביאור הירושלמי ודעת רבנו. ואולי פסק הראב"ד כר' אילא. ומ"מ שיטת רבנו מהחזרת דודאי שאני נזיר שאינו מגלח אלא א"כ הוא אב הטומאה משא"כ לביאת המקדש חייב אף הראשון ואף טבוי וכמ"ש בפרקין ה"ט והא דקאמר כל טומאה שהנזיר מגלח בא לאפוקי הראשון שנגע באב הטומאה שאין הנזיר מגלח דפטור בין בטומאה הפורשת בין שנגע בכלים שנגעו באדם דלקמן הט"ו. ועי' מה שכתבתי פ"ה מהל' טומאת מת ה"ה ושם ה"ב. מרכבת המשנה שם

²⁰ שם הט"ו

²¹ רמב"ם הלכות מתנות עניים פרק ג הלכה יא ודרך אמונה שם

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748
להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה
<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת נויר

להגמר, קצר עקר או תלש²² מה שיבש מכאן ומכאן²³ עד שנשאר הלח מפורד מלבנות מלכות מרוחקות זו מזו, אפי' אין מרוחק ג' תלמים ולא זרע ערוגות רק נעשו ממילא, אם היה דרך בני אדם שם לזרוע מאותו המין ערוגות ערוגות כגון שבת או חרדל הרי זה מניח פאה מכל מלבן ומלבן, שהרואה אומר ערוגות ערוגות נזרעו, שדרכן לזרען ערוגות איכא מראית העין ולכן חייבוהו מדרבנן ליתן פאה לכל א' וא' ואם היה מין אחד שזורעין אותו שדות כגון תבואה וקטניות נותן אחת לכל²⁴. שבשאר מינים שאין דרכן לזרוע ערוגות הכל יודעים שזה נעשה מחמת הקצירה, וי"א שרק כשקצר עד שנשאר ביניהן שיעור ג' תלמים שהוא שיעור בור שמפסיק²⁵

הדרן עלך כהן גדול

²² מש"כ רבנו תלש או עקר משום דאין דרך לקצור עד שיגמר כל השדה שהרי תבואה לקיטתו כאחד נומ"מ אפי' קצר קצת עתה וקצת אח"כ אין זה קרוי אין לקיטתו כאחד לפוטרו מפאה דאזלי' אחר רוב העולם שקוצרין כאחת

²³ ובודאי שהיבש שקצר עתה פטור מפאה כמש"כ רבנו לעיל פ"ב ה"ו שאם קצר מכאן ומכאן קצת פטור מפאה אבל הנידון כאן אם קצירה זו מפסקת שכשיקצור אח"כ יצטרך לתת מכל א' וא'

²⁴ ואף על גב שעכשיו נפרד לערוגות כיון שכל הזמן לא היו ערוגות אין מפסיק ואפי' היו ביניהן ג' תלמים כמו קוצר לשחת דאין מפסיק אם לא חרש כנ"ל ה"ד אף על פי שבשעת קצירה הוא נפרד

²⁵ ומ"מ בשאר שדות אין מפסיקות דתחלת קצירה היא נואף על פי שפטור מפאה כנ"ל מ"מ נחשב תחלת קצירה ואין מפסיקן אבל בשבת וחרדל שדרכן לזרען ערוגות מרוחקות זו מזו ולכן אפי' זרען סמוכות אין א' שייך לשני ונותן פאה מכל ערוגה וערוגה ואפי' אין ביניהן ג' תלמים נותן מכל אחד